

II CONVOCATÒRIA PER AL DESENVOLUPAMENT D'EXPERIÈNCIES D'INNOVACIÓ EDUCATIVA EN EL CONTEXT DE LA CONVERGÈNCIA EUROPEA (CE-IE) PER AL CURS 2004-2005.

FEBRER DE 2004

1. PREÀMBUL.

L'anomenat *procés de Bolonya* està en fase de reflexió i regulació normativa per part de tots els estats europeus. L'esforç que està fent cada universitat europea, incloses les espanyoles, i els seus corresponents governs per buscar elements d'harmonització, intercanvi i transparència dels seus estudis és important i reclama, entre altres coses, el desenvolupament de plataformes de prova i experimentació de noves metodologies, de processos de discussió, d'avaluació de costos, etc.

En aquest context, unes universitats arriquen més que altres a l'hora de promoure, impulsar i adaptar-se el més ràpidament possible a aquest canvi de l'estructura i del catàleg de les titulacions futures i, sobretot, en la transformació del procés d'ensenyament-aprenentatge que s'exigeix d'una universitat moderna.

La Universitat de València des del principi ha estat reclamant i impulsant en diferents fronts una renovació i modernització de les seues estructures i ensenyaments d'acord amb els nous reptes i, a més, ha estat a l'Estat espanyol una de les pioneres a experimentar i reflexionar sobre les conseqüències d'aquesta transformació de la Universitat. Ressaltem tres escenaris que mostren tal grau d'implicació de la nostra universitat en aquests processos de convergència:

a) La participació des del seu origen en el projecte Tuning (*Tuning Educational Structures in Europe*), coordinant el grup pilot dels estudis d'**Història**, en què va participar un nodrit nombre d'universitats europees que van intentar en una primera fase conèixer el funcionament d'aquests estudis en altres països, les competències generals i temàtiques que s'hi persegueixen amb les seues titulacions buscant punts de referència i convergència, etc.

b) La participació en 30 projectes de la primera i la segona *Convocatòria d'Ajudes per al disseny de plans d'estudis i títols de grau*, de l'ANECA. De tal forma que es pot afirmar que de les seixanta-una titulacions actuals que ofereix la nostra Universitat, només vam deixar de

participar en vuit fòrums de debat, però simplement perquè encara no s'ha iniciat a l'Estat espanyol el procés de discussió o perquè, en algun cas, es tracta de titulacions de segon cicle, pendents d'una convocatòria de l'ANECA per als estudis de postgrau. En tot cas, la Universitat de València coordina i és capdavantera en dues titulacions del projecte de l'ANECA a tot el territori nacional i és la quarta en nombre de titulacions en què participa.

c) La posada en marxa de forma pionera en onze titulacions d'experiències pilot que, amb plans d'estudi del catàleg actual de títols, intenten experimentar noves formes i sistemes d'ensenyament-aprenentatge d'acord amb els criteris de convergència europea. Així com en la participació en el Pla d'Aplicació de les Tecnologies de la Informació i Comunicació als Processos Educatius (TICAPE) (<http://www.uv.es/%7Erectorat/vrtic/v/docs/ticape.htm>).

Això significa que la nostra universitat, en compte de quedar-se a l'espera del que pugui venir, ha optat decididament per experimentar, fer-se preguntes, reflexionar i veure les conseqüències en tots els sentits (infraestructures, estimació de necessitats, costos, etc) d'aquesta transformació cap a una universitat més europea i competitiva.

En aquest context, la nostra universitat pretén desenvolupar una cultura oberta cap a l'*espai europeu d'educació superior* promovent convocatòries, com la del curs passat per a projectes d'innovació educativa i la que ara es presenta.

Aquest tipus de projectes d'innovació educativa implica, entre altres qüestions, la confluència d'un grup de professors coordinats que pretenen experimentar sistemes d'ensenyament-aprenentatge tendents a produir canvis que siguin una millora de l'ensenyament, de les formes de treball i de la relació de professors i estudiants.

És el sentit de tots els projectes que s'estan portant a terme a la *Universitat de València*, que s'ajusten a unes especificacions establertes en les corresponents convocatòries i tenen unes característiques concretes definides en els projectes aprovats: assignatures implicades, guies docents de cadascuna, dedicació docent, nombre d'hores presencials, tutories, sistemes d'avaluació, cronograma conjunt de totes les matèries d'un mateix curs, etc.

2. CONTEXT INSTITUCIONAL DE LA II CONVOCATÒRIA.

Hi ha un compromís institucional, recollit en les línies pressupostàries aprovades per la nostra Universitat, amb la millora de la qualitat i el desenvolupament de programes d'avaluació i millora de la nostra institució.

En aquest sentit es va crear el *Comité de Qualitat* de la Universitat de València, entre les funcions específiques del qual hi ha el de la supervisió i establiment de plans estratègics

tendents a promoure i supervisar estàndards internacionals de qualitat de programes que permeten la convergència en l'espai comú europeu i en el conjunt de l'àmbit internacional.

En compliment d'aquestes especificacions, el *Comité de Qualitat* va fer per al present curs acadèmic una primera convocatòria per al desenvolupament d'experiències d'innovació educativa en el context de la convergència europea. Aquesta primera convocatòria va tenir una notable acceptació, amb la concessió d'onze projectes que s'estan desenvolupant (<http://www.uv.es/oc>). El compromís dels sol·licitants era no deixar els estudiants amb un sistema clàssic d'ensenyament-aprenentatge i adoptar el compromís formal de realitzar una oferta de continuació dels seus estudis amb el nou sistema de convergència europea per al curs següent.

En la reunió del 19 de novembre de 2003 del *Comité de Qualitat* de la Universitat de València, es va acordar fer una segona convocatòria restringida als projectes concedits que compliren la condició de completar totes les assignatures d'un mateix curs.

En compliment d'aquestes especificacions, el *Vicerektorat d'Estudis i Organització Acadèmica*, a través de l'*Oficina de Convergència Europea*, interpretant les inquietuds expressades pel *Comité de Qualitat*, promou la present convocatòria, entesa fonamentalment com una segona fase de la del curs acadèmic anterior.

3. ESPECIFICACIONS DE LA PRESENT CONVOCATÒRIA.

3.1 Finalitat i objecte.

La idea d'aquest moviment emergent cap a la convergència europea no és esperar passivament l'aparició de normatives que obliguen a una reforma dels nostres plans d'estudi. Tot al contrari, es pretén fer una reforma protagonitzada per la nostra universitat, basada en iniciatives pilot, estudis i experiències prèvies, etc. Es tracta de fer un nou esforç per situar la nostra universitat en l'escenari d'aquest nou espai europeu.

Així i tot, queda sempre pendent de resoldre la persistent pregunta sobre els beneficis i abast de participar en una convocatòria d'aquest estil. La resposta institucional no és cap altra que recolzar decididament les iniciatives que sorgisquen amb tot tipus d'assessorament, formació, ajudes tècniques, estudi de propostes de canvis en relació amb la dedicació docent del professorat, etc.

L'objectiu concret d'aquesta convocatòria és recolzar, assessorar i avaluar les iniciatives que sorgisquen en les diferents titulacions sobre activitats de millora i innovació docent en la línia de les recomanacions derivades de la creació d'un espai europeu d'ensenyament superior.

3.2. Destinataris.

Els projectes que es podran presentar en aquesta convocatòria seran de tres tipus, que es concreten en els següents apartats:

3.2.1. Segona fase o continuació de projectes aprovats.

Per iniciativa i amb el vistiplau de les CAT corresponents, podran sol·licitar els recursos de suport, assessorament i avaluació per al desenvolupament de programes d'activitats de millora i innovació docent els grups de professors i professores que compartisquen docència en un mateix curs d'una mateixa titulació (diplomatura o llicenciatura), que siguen una continuació o segona fase del projecte presentat i aprovat en la primera convocatòria del curs acadèmic 2003-2004. En tot cas, s'entén que aquest apartat de la convocatòria és la concreció del compromís de continuïtat adquirit per la CAT en la convocatòria anterior.

En les **sol·licituds**, presentades per grups de professors i ajustades al model adjunt (**Sol·licitud 1**), hi haurà de constar la data d'aprovació pels Consells de Departament implicats, així com el vistiplau de la CAT de la titulació corresponent.

Cada projecte d'innovació estarà coordinat per un/a professor/a del grup que el presente.

Juntament amb la sol·licitud caldrà presentar: a) el **projecte** de l'activitat d'innovació segons les orientacions recollides en aquesta convocatòria i amb l'extensió que es considere oportuna, b) les **guies docents inicials**, emplenades com cal segons el model que consta en la pàgina de xarxa de l'Oficina de Convergència Europea (<http://www.uv.es/oce>). El coordinador tindrà present en l'elaboració del projecte el document *Coordinació del projecte d'innovació*, elaborat pel *Servei de Formació Permanent* (<http://www.uv.es/oce/convocatoriespropies.htm>).

Entre els recursos de suport i ajuda que poden facilitar la labor dels grups responsables d'activitats de millora i innovació docent hi ha l'assessorament i formació en metodologia didàctica i metodologia avaluativa, així com l'atenció a necessitats derivades de la implantació de les noves tecnologies en la docència i tutoria d'estudiants.

Igual que en la primera convocatòria, s'entén que és necessari recolzar els projectes inicials, ja que són un esforç afegit per al professorat en la mesura que inicia nous models de metodologia d'ensenyament-aprenentatge encaminats a una adaptació als paràmetres de la convergència europea. En aquest cas, i seguint els mateixos criteris de la convocatòria precedent, només per als projectes que arranquen de nou i durant el primer any, es reconeixerà l'anomenat crèdit ECTS i es computarà en el POD dels docents participants un terç més del corresponent a la dedicació actual en crèdits per matèria. D'aquest reconeixement es farà càrrec internament el Consell de Departament corresponent i mai no podrà comportar un augment de la seua dotació estructural.

3.2.2. Projectes aprovats de la primera convocatòria que continuen el pròxim curs.

En els projectes d'innovació educativa que van ser aprovats en la primera convocatòria del curs acadèmic 2003-2004, només caldrà emplenar el document *Confirmació 1*, en el qual es **confirma** la continuació del projecte el curs 2004-2005 i, si escau, es **comunica** la incorporació d'alguna assignatura o altres possibles canvis en l'assignació del professorat a assignatures concretes. Només en el cas que s'hi incloga alguna assignatura nova o professor serà necessari adjuntar la guia docent corresponent.

Igual que en el punt anterior, en el document de confirmació caldrà fer constar la data d'aprovació pels Consells de Departament implicats, així com el vistiplau de la CAT de la titulació corresponent.

Per tant, amb els criteris exposats en l'apartat anterior, la dedicació docent del professorat tornarà a regir-se pels criteris habituals.

En titulacions concretes, i a causa de les peculiaritats d'alguns projectes aprovats en la convocatòria anterior, el Vicerectorat d'Estudis i Organització Acadèmica podrà autoritzar variants en l'aplicació de continuïtat o confirmació d'aquests projectes, sempre que estiguen encaminades a fer extensibles les experiències pilot a uns altres grups d'un mateix curs i tenint en compte que s'hi altere la dotació estructural assignada en recursos humans.

Un altre tipus d'ampliacions de grups pilot només s'atendran, si estan associades a projectes consolidats i aprovats en la convocatòria anterior i després de la seua valoració i autorització pel Vicerectorat d'Estudis i Organització Acadèmica i pel Comité de Qualitat de la Universitat de València.

3.2.3. Ajudes complementàries a projectes consolidats.

Només per al cas dels grups sol·licitants dels apartats anteriors, el *Vicerectorat d'Estudis i Organització Acadèmica* juntament amb el *Vicerectorat de Tecnologies de la Informació i de la Comunicació* fan una convocatòria complementària per a la dotació de recursos especials de suport i innovació als projectes consolidats que oferisquen cursos complets.

Aquesta modalitat de convocatòria està destinada **únicament a crear beques específiques** per al suport de la docència en les noves tecnologies de la informació i la comunicació, sempre que existisca el compromís formal que més del 50% del grup d'assignatures d'un mateix curs posen en marxa en les seues activitats docents nous sistemes basats en aquestes tecnologies.

Les **sol·licituds** seran presentades pels grups de professors, s'ajustaran al model adjunt (*Ajudes 1*) i estarà coordinat per un/a professor/a del grup que el presenta.

Amb la sol·licitud caldrà presentar el **projecte** de l'activitat d'innovació educativa, el nombre d'assignatures que l'implantaran, les funcions del becari, els tipus de tasques, el perfil, etc, amb l'extensió que es considere oportuna.

Els vicerektorats convocants es reserven el dret de suggerir els canvis oportuns en el projecte a fi de millorar-lo o matisar qualsevol de les especificacions.

3.3 Presentació de sol·licituds.

Les sol·licituds, adreçades al Vicerector d'Estudis i Organització Acadèmica, es podran presentar en qualsevol oficina del registre de la Universitat. El termini de presentació finalitzarà el 31 de març del 2004.

3.4 Procediment i condicions.

A la vista de les propostes presentades, el Vicerector d'Estudis i Organització Acadèmica, amb l'informe previ del *Comité de Qualitat* de la Universitat de València, prendrà una resolució sobre les propostes que s'escaiguen.

En la selecció dels projectes presentats s'empraran els següents criteris:

- a) Adequació a la finalitat de la convocatòria.
- b) Concreció dels mètodes i recursos que es proposen emprar i, en particular, l'adequació en la proposta a les característiques pròpies de la titulació en què s'enquadra el projecte.
- c) Viabilitat del projecte d'innovació.
- d) Possibilitat de consolidació i transferència de la innovació.
- e) Continuïtat i permanència temporal.
- f) Amplitud de l'àmbit d'aplicació i caràcter interdisciplinar de la innovació.
- g) Compliment dels requisits formals.

3.5 Seguiment i suport tècnic dels projectes aprovats.

Un projecte d'innovació educativa requereix, entre altres coses, establir sistemes d'avaluació en què es valore la viabilitat, l'eficàcia i les implicacions dels projectes aprovats.

Per aquest motiu, el Vicerector d'Estudis i Organització Acadèmica, a través de l'*Oficina de Convergència Europea* de la Universitat de València, es compromet a realitzar el seguiment de cada projecte seleccionat, de tal forma que es puguin facilitar els mitjans tècnics i recursos necessaris per executar-lo. Tot això a través del *Servei de Formació Permanent* (SFP), en l'àmbit de l'assessorament, i del *Gabinet d'Avaluació i Diagnòstic Educatiu* (GADE), en el de seguiment i avaluació.

El *Comité de Qualitat* de la Universitat de València emetrà un informe final sobre els projectes d'innovació educativa desenvolupats.

3.6 Disposició final: Sobre l'autorització de projectes d'Innovació Educativa.

Des de la convocatòria passada la Universitat de València pretén avaluar els costos d'aquest procés de convergència europea quant a recursos humans, nou model de professorat i d'alumnat, infraestructures, espais, càrrega total de treball d'un estudiant tipus, unitats de mesura de dedicació docent, etc.

Això només és possible patrocinant i tutelant aquest tipus de convocatòries reduïdes amb unes condicions precises, estables i subjectes a avaluacions complexes i contínues que valoren les repercussions d'aquesta transformació per àrees d'estudis, categories de professorat, etc. Aquesta limitació impedeix obrir de forma genèrica la convocatòria actual.

Qualsevol altra iniciativa d'innovació educativa que no reculla aquesta convocatòria no significa que no es pugui dur a terme. Tot al contrari, sempre que l'autoritze i avalue la CAT, es podrà posar en marxa amb totes les conseqüències, de forma que així es recolzaran uns altres projectes d'innovació que es presenten en la forma i condicions que ella mateixa determine i sempre que no impliquen una dotació addicional de qualsevol tipus de recursos de què no es pugui fer càrrec la CAT mateixa. En tot cas, només caldrà notificar al Vicerektorat d'Estudis i Organització Acadèmica l'acord adoptat d'implantar experiències pilot concretes.